

## Subseu Corbera de Llobregat i La Palma de Cervelló

**Eix: Les dones com agents de canvi social.**

**Tema: La participació social de les dones immigrades**

### Treball precongressual: Diàlegs multiculturals

## Conclusions

---

### Treball precongressual

#### OBJECTIUS DEL PROCÈS PARTICIPATIU

1. Realitzar un procés participatiu per tal de fomentar l'associacionisme, la participació i la cooperació entre les dones immigrades, el teixit associatiu autòcton i l'administració pública.
2. Afavorir que les dones poc visibles tinguin veu en relació a l'espai i els escenaris socials del municipi . Donar veu.
3. Fomentar el discurs crític entorn les formes "tradicionals" de participació social i l'adequació d'aquestes a les noves necessitats de les dones o a les diferents necessitats dins del municipi.
4. Crear un espai idoni de comunicació per reflexionar, intercanviar sobre que entenem per participació, les seves formes diverses i les persones protagonistes.
5. Elaborar un decàleg d'eines i consideracions per afavorir i dinamitzar la participació d'aquest col·lectiu.

#### METODOLOGIA DE TREBALL

Es proposa la realització d'una sessió de treball d'una hora i mitja aproximadament. La sessió estarà presentada per la regidora/s d'Igualtat dels municipis de Corbera de Ll. i de la Palma.

Posteriorment la nivell tècnic s'introdueix els objectius del procés participatiu i conceptes previs com:

Què entenem per participació ciutadana?

Perquè l'enfocament de gènere en la participació ciutadana?

La importància dels cercles socials? (la teoria de la Resonància Mòrfica del biòleg Rupert Sheldrake i la importància dels cercles de dones- J.S. Bolen)

On, quan i com les dones immigrants tenen la possibilitat d'influir a l'entorn?

La segona part de la sessió es va treballar en grup gran entorn 5 preguntes:

- Fórmules per a la participació social en l'àmbit local
- La forma que ha de tindre aquesta participació
- El contingut d'aquesta participació
- Què puc aportar jo com a dona a l'àmbit comunitari i que m'hauria d'aportar a mi.

Aquesta trobada va durar una hora i mitja i hi van participar 16 dones de nacionalitats: marroquina, paraguaia, cubana, filipina, nigeriana, francesa i catalana. Les dones de nacionalitat catalana pertanyien a Dones amb Coratge l'entitat de dones de Corbera de Llobregat més recent.

En paral·lel a aquest procés es van fer uns qüestionaris adreçats a dones immigrades que valoraven el temps productiu i reproductiu, per deduir el temps lliure disponible; així com la participació social que portaven a terme fins al moment i com hauria de ser les propostes de participació social per motivar a aquest col·lectiu de dones immigrades.

## Principals idees

Segons la **guia d'entitats del ICD** al Baix Llobregat hi han 57 entitats de dones, a Corbera de Llobregat 3 i a la Palma de Cervelló no hi ha cap.

Segons aquest mateix directori associacions de dones vinculades a temes d'immigració hi han tres a tot el Baix Llobregat. Associacions d'immigració, però no específiques de dones a Corbera hi ha tres (dos del col·lectiu paraguaià i una multicultural) i a La Palma de Cervelló no hi han associacions, però si hi ha una activitat anual de cooperació on el col·lectiu immigrant hi és representat.

El principal interès de l'activitat precongressual era **donar veu i visibilitat a un col·lectiu infrarepresentat en les associacions o activitats comunitàries**. Les dones immigrants constitueixen un col·lectiu heterogeni, divers en itineraris i opcions. Podem trobar tants projectes migratoris i d'integració cultural com a dones migrants, però malgrat aquesta heterogeneïtat, hi ha algunes característiques comunes entre elles. És a dir, encara que existeix diversitat de sentiments, opinions, vivències, creences, ... en les dones immigrades i devem evitar la tendència a la generalització.

De les enquestes realitzades s'extreu dues característiques clares que dificulten la vinculació a la vida social:

- Les hores productives. Moltes vinculades al servei domèstic i activitats de tasques de cura. Tenint que alternar diversos llocs de treball. Qüestió que incrementa, en desplaçament, les hores setmanals dedicades al treball productiu.
- La manca de models de participació social en el seu país d'origen. En el cas dels models de llatino-americana comenten que les úniques associacions que hi han són de caràcter religiós o polítiques. D'altres asiàtiques o africanes, les trobades són més puntuals vinculades a festes on hi ha balls tradicionals.
- Dificultats de mobilitat. Especialment Corbera de Llobregat és un municipi amb gran dispersió geogràfica d'habitatges. Si bé les dones tenen un accés menor a la disponibilitat de vehicle propi, en el cas de les dones immigrants aquest percentatge creix. I dificulta l'autonomia.

Pel contrari, moltes de les enquestades i de les que van participar en el taller precongressual al parlar de participació entenien que el treball en xarxa *“no suma sinó multiplica”* i que genera *“un entusiasme major”*. I que l'associacionisme era el format que aquí, a Catalunya, donava recursos i s'hi avenia amb la idea d'aquest treball conjunt i col·laborador. No ho consideren un model caduc, sinó encara vigent.

Davant la perspectiva d'implicació d'elles en l'àmbit comunitari la primera resposta que ens trobem és que “el món es millorable” i de la satisfacció i gratitud en la tasca compartida.

Les principals idees que es volien transmetre a elles era la importància de la participació social, i engrescant-les i empoderant-les perquè que passin d'ocupar un espai privat per ocupar també un espai públic, que aconseguixin manifestar la seva veu pròpia, i que facilitar que es vegin a elles mateixes com a agents de canvi. Ja que participar implica influir, ser coagent, coautora,...

## Principals propostes

- **Elaborar una guia d'acollida fetes per elles**

La recepció i l'acollida de persones immigrades, planteja uns requeriments força específics i és necessari disposar de respostes diferents. Des d'aquesta perspectiva, la gran globalitat d'ajuntaments han elaborat les respectives guies d'acollida amb l'interès de facilitar la informació local de recursos i serveis locals.

Part del discurs recollit al taller estava vinculat a aspectes més relacionals i culturals necessaris per entendre el funcionament de la societat d'acollida. Per aquesta raó entenem que és important i necessari apropar-nos a aquesta acollida d'una forma diferent a la que s'ha portat a terme fins ara. Per això hi ha previst convocar futures reunions amb dones immigrants per re-elaborar el discurs d'acollida i els espais relacionals.

- **Crear reunions, on el punt de partida sigui “Compartir”.** Començar per compartir menjar típic de cada lloc d'origen de cadascuna, perquè és una qüestió que elles valoren molt positivament, tant com una forma d'apropar les diferents cultures com de crear un clima favorable a partir del qual relacionar-se. A partir d'aquestes trobades l'objectiu és conèixer-se entre elles: compartir hobbies, desitjos d'activitats futures, establir una xarxa d'interessos i necessitats ... i en definitiva generar un vincle social.

- **Banc del temps.** La Palma de Cervelló té un banc del temps autogestionat, amb suport en l'ús d'equipaments per part de l'ajuntament. La idea del banc del temps, de compartir recursos propis, de cooperar i col·laborar amb d'altres persones del

—  
municipi era la idea més atractiva, que en termes generals. S'intentarà recollir i donar forma a aquesta proposta inicial de col·laborar.

- **Facilitar *trencar el gel*.** Un cop manifestat l'interès per la participació social i el coneixement mutu amb d'altres persones del municipi. I aïllada la idea de que són dones que no volen barrejar-se i integrar-se. Es manifesten les dificultats per trencar les idees preconcebudes que la resta puguin tindre d'elles i participar a grups que no corresponguin al seu grup d'origen. Per tant, es sobreentén que ha d'haver-hi prèviament la creació d'un clima de confiança i /o acompanyament. Si bé qualsevol tema pot servir, ... no de qualsevol forma.
- **Temporalització.** La manca de temps personal que disposen pel treball productiu i reproductiu fa que participar en una activitat setmanal sigui molt costosa, i per tant seria difícil que finalment s'hi adhereixin. El plantejament seria crear una activitat o reunió quinzenal o mensual.
- En relació **al contingut de les accions** aquestes poden ser molt diverses: fer accions de cooperació, aprendre "coses" (pintura, fotografia, fer documentals), lectura i escriptura, aprendre a gestionar el teu hort i jardí, aprendre a utilitzar la tecnologia mòbil, preocupació pel canvi climàtic, fer activitats a l'aire lliure, ensenyar a fer trenes africanes, aprendre a tindre cura dels animals, fer activitats al aire lliure, i sobre tot cuinar i menjar).